

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ

Ταχ. Διεύθυνση: Αριστοτέλους 17

Ταχ. Κώδικας: 101 87

Τ. 2105239555

E. depminister@moh.gov.gr

Αθήνα, 23-04-2021 Δ/ντρια ΤΕΠ

Αρ. Πρωτ. 364 Δ/ντρια Α' παιδικής

Επιστ. Υπεύθ. Πνεύμον/κής

ΠΡΟΣ: όλες τις Υγειονομικές
Περιφέρειες (με την υποχρέωση
να ενημερώσουν όλους τους φορείς
αρμοδιότητάς τους)

Τ. Προδίκου
Νομ. Σύμβαση

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ΘΕΜΑ : Μετακινήσεις Ιατρικού και λουτού προσωπικού λόγω COVID – 19.

Ι. Σύμφωνα με το άρθρο 7 του νόμου 2889/2001 (Α' 37), σε κάθε νοσοκομείο λειτουργούν διατομεακά τμήματα με ενιαία διεύθυνση (παρ. 4), κάθε κλινικός τομέας έχει ορισμένο αριθμό κλινών που εξυπηρετούν αδιακρίτως όλα τα τμήματα και τις Μονάδες του (παρ. 5) και ο Διευθυντής του τμήματος είναι υπεύθυνος για τη λειτουργία του (παρ. 9), μεταξύ άλλων, συντονίζοντας τη λειτουργία όλου του προσωπικού, ιατρικού, νοσηλευτικού, παραϊατρικού και διοικητικού, που εργάζεται στο τμήμα του (παρ. 9).

Περαιτέρω, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 7 του νόμου 3329/2005 (Α' 81), «τα Νοσοκομεία του Ε.Σ.Υ. διακρίνονται σε: α) γενικά που παρέχουν νοσηλεία σε ασθενείς που εντάσσονται σε περισσότερες από μία θεραπευτικές κατηγορίες και β) ειδικά που παρέχουν νοσηλεία σε ασθενείς που εντάσσονται σε μία θεραπευτική κατηγορία». Ως όργανα διοίκησης των νοσοκομείων του ΕΣΥ ορίζονται στην παράγραφο 3 του εν λόγω άρθρου τα ακόλουθα: α) το Διοικητικό Συμβούλιο και β) ο Διοικητής του Νοσοκομείου. Στην παράγραφο 6 προβλέπεται ότι το Διοικητικό Συμβούλιο του Νοσοκομείου έχει, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες αρμοδιότητες: Εγκρίνει το επιχειρησιακό σχέδιο αντιμετώπισης μαζικών καταστροφών και έκτακτων

αναγκών του Νοσοκομείου και το υποβάλλει προς τελική έγκριση στον Διοικητή της οικείας Υγειονομικής Περιφέρειας (περ. 2), εγκρίνει τη δημιουργία, μείωση ή συγχώνευση μονάδων ή τμημάτων του Νοσοκομείου και υποβάλλει τη σχετική πρόταση προς έγκριση στον Διοικητή της οικείας Υγειονομικής Περιφέρειας (περ. 3), εγκρίνει την ανέγερση, επέκταση, αναδιάταξη και ανακατανομή των κτιριακών και λοιπών υποδομών του Νοσοκομείου και υποβάλλει τη σχετική πρόταση προς έγκριση στον Διοικητή της οικείας Υγειονομικής Περιφέρειας (περ. 4).

Στις αρμοδιότητες του Διοικητή του Νοσοκομείου συγκαταλέγονται, σύμφωνα με την παράγραφο 7, μεταξύ άλλων, οι ακόλουθες: έχει την ευθύνη της οργάνωσης, συντονισμού, ελέγχου και ευρυθμής λειτουργίας όλων των Υπηρεσιών του Νοσοκομείου (περ. 1), εκπονεί το επιχειρησιακό σχέδιο αντιμετώπισης μαζικών καταστροφών και έκτακτων αναγκών και το υποβάλλει στο Διοικητικό Συμβούλιο του Νοσοκομείου (περ. 4), εισηγείται στο Διοικητικό Συμβούλιο τη δημιουργία, μείωση ή συγχώνευση μονάδων ή τμημάτων του Νοσοκομείου (περ. 5), εισηγείται στο Διοικητικό Συμβούλιο την ανέγερση, επέκταση, αναδιάταξη και ανακατανομή των κτιριακών και λοιπών υποδομών του Νοσοκομείου (περ. 6), αποφασίζει για τις μετακινήσεις προσωπικού εντός των διοικητικών ορίων της ευθύνης του, πλην του προσωπικού των Κέντρων Υγείας και Περιφερειακών Ιατρείων (περ. 11), συγκροτεί ομάδες εργασίας ή επιτροπές για το σχεδιασμό και διαχείριση διάφορων προγραμμάτων δράσης του Νοσοκομείου (περ. 21), προϊστάται όλων των Υπηρεσιών του Νοσοκομείου και ασκεί ιεραρχικό και πειθαρχικό έλεγχο (περ. 25).

II. Σύμφωνα με το άρθρο 24 του νόμου 3599/2007 (Α' 176), ο Διοικητής της Υγειονομικής Περιφέρειας (Υ.Πε) μπορεί με αποφάσεις του να μετακινεί ιατρικό, επιστημονικό μη ιατρικό, νοσηλευτικό, διοικητικό, τεχνικό και λοιπό προσωπικό των φορέων παροχής υπηρεσιών υγείας (Φ.Π.Υ.Υ.) της Περιφέρειάς του για κάλυψη εφημέριων ή άλλων αναγκών, για χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο των τριών μηνών, που μπορεί να ανανεώνεται για ακόμα τρεις (3) μήνες, μέσα στο ίδιο έτος. Ομοίως, οι Διοικητές των Υ.Πε. μπορούν με κοινές αποφάσεις τους να μετακινούν μεταξύ των Υ.Πε., των οποίων προϊστάονται, ιατρικό, επιστημονικό μη ιατρικό, νοσηλευτικό, διοικητικό, τεχνικό και λοιπό προσωπικό των Φ.Π.Υ.Υ. των Υγειονομικών Περιφερειών τους για κάλυψη εφημέριων ή άλλων αναγκών για χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών,

που μπορεί να ανανεώνεται για ακόμα τρεις (3) μήνες, μέσα στο ίδιο έτος. Με το άρθρο 17 του νόμου 4790/2021 (Α' 48) παρατάθηκε αυτοδικαίως η ισχύς των ανωτέρω μετακινήσεων που έχουν πραγματοποιηθεί με αποφάσεις των οικείων διοικητών, ανεξαρτήτως του χρονικού σημείου λήξεως αυτών, από τη λήξη τους μέχρι την 30ή.6.2021.

III. 1. Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου δεύτερου της από 25.2.2020 ΠΝΠ (Α' 42), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του νόμου 4682/2020 (Α' 76), εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται ο κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, ο Γενικός Γραμματέας Υπηρεσιών Υγείας δύναται να μετακινεί για χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών, με δυνατότητα παράτασης έως και έξι (6) μήνες ακόμη από την έναρξη ισχύος του παρόντος, ιατρικό, νοσηλευτικό, βοηθητικό προσωπικό και όσους υπηρετούν με σχέσεις εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου (Ι.Δ.Ο.Χ.) στους τομείς φύλαξης, σίτισης και καθαριότητας από νοσοκομεία, κέντρα υγείας ή υγειονομικούς φορείς, φορείς πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας αρμοδιότητας του σε νοσοκομεία (Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ., στρατιωτικά, πανεπιστημιακά), ισχυρά πληττόμενων περιοχών από την έξαρση του κορωνοϊού COVID-19 και χώρους που έχουν συμβατικά ή αναγκαστικά διατεθεί προς το Δημόσιο για τις ανάγκες αντιμετώπισης του κορωνοϊού COVID-19, με σκοπό την προστασία της δημόσιας υγείας. Στο μετακινούμενο προσωπικό εμπíπτουν και ειδικευόμενοι ιατροί. Ο χρόνος της υπηρεσίας τους κατά τη μετακίνησή τους λογίζεται ως χρόνος εκπαίδευσης στην ειδικότητά τους και δεν υπερβαίνει το τρίμηνο. Με την παράγραφο 4 του άρθρου 484 του νόμου 4781/2021 (Α' 31), η ισχύς του ανωτέρω άρθρου κατά το μέρος που αφορά σε μετακίνηση ιατρικού, νοσηλευτικού και λοιπού βοηθητικού προσωπικού, παρατάθηκε έως και την 31η.5.2021.

2. Περαιτέρω, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου τεσσαρακοστού όγδοου της από 20.3.2020 ΠΝΠ (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του νόμου 4683/2020 (Α' 83), ο Γενικός Γραμματέας Υπηρεσιών Υγείας δύναται έως την 31η.12.2020 να μετακινεί, κατά παρέκκλιση όλων των κείμενων διατάξεων, για χρονικό διάστημα ενός (1) μήνα, και με δυνατότητα παράτασης έως και τρεις (3) επιπλέον μήνες, επικουρικό ιατρικό, επικουρικό νοσηλευτικό και πάσης φύσεως επικουρικό βοηθητικό προσωπικό των νοσηλευτικών ιδρυμάτων και κέντρων υγείας από νοσοκομεία ή κέντρα υγείας σε άλλα νοσοκομεία ή κέντρα υγείας για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών από τη

διασπορά του κορωνοϊού COVID-19. Με το άρθρο 13 του νόμου 4790/2021 (Α' 48) παρατάθηκε η ισχύς της εν λόγω διατάξης ως προς τη μετακίνηση προσωπικού από τη λήξη της έως 30.6.2021.

3. Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο δέκατο πέμπτο της από 15.4.2020 ΠΝΠ (Α' 84), η οποία κυρώθηκε με τον νόμο 4690/2020 (Α' 104), εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος δημόσιας υγείας από τη διασπορά του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου βεβαιώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει την 30η Σεπτεμβρίου 2020, ο Γενικός Γραμματέας Υπηρεσιών Υγείας δύναται να μετακινεί για χρονικό διάστημα ενός (1) μήνα με δυνατότητα παράτασης έως και τρεις (3) μήνες ακόμη, ιατρικό, νοσηλευτικό και πάσης φύσεως προσωπικό από Τοπικές Μονάδες Υγείας (ΤΟΜΥ) σε κέντρα υγείας ή άλλους υγειονομικούς φορείς για την αντιμετώπιση των έκτακτων αναγκών από τη διασπορά του κορωνοϊού COVID-19. Η ισχύς του εν λόγω άρθρου παρατάθηκε έως 30.6.2021 με το άρθρο 9 του νόμου 4790/2021 (Α' 48).

IV. Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 2 του νόμου 3418/2005 (Α' 287), «η άσκηση της ιατρικής είναι λειτουργήμα που αποσκοπεί στη βελτίωση και την αποκατάσταση της σωματικής, πνευματικής και ψυχικής υγείας του ανθρώπου, καθώς και στην ανακούφιση του από τον πόνο». Στο πλαίσιο αυτό, σύμφωνα με άρθρο 9 του νόμου 3418/2005 (Α' 287), ο ιατρός δίνει προτεραιότητα στην προστασία της υγείας του ασθενή (παρ. 1) και δεν μπορεί να αρνείται την προσφορά των υπηρεσιών του για λόγους άσχετους προς την επιστημονική του επάρκεια, εκτός εάν συντρέχει ειδικός λόγος που να καθιστά αντικειμενικά αδύνατη την προσφορά των υπηρεσιών του (παρ. 2).

Εξάλλου, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 9 του νόμου 3418/2005 (Α' 287) «ο ιατρός οφείλει να παρέχει τις υπηρεσίες του για την αντιμετώπιση επειγόντων περιστατικών ανεξαρτήτως από την ειδικότητά του» και «η υποχρέωση αυτή τον βαρύνει, ακόμη και όταν δεν υπάρχουν τα κατάλληλα μέσα για την άσκηση της ιατρικής», ισχύει δε «μέχρι την παραπομπή του ασθενή σε ιατρό κατάλληλης ειδικότητας ή τη μεταφορά του σε κατάλληλη μονάδα παροχής υπηρεσιών φροντίδας και περιθαλψής. Σε κάθε περίπτωση, ο ιατρός οφείλει να εξαντλήσει τις υπάρχουσες,

κάτω από τις δεδομένες συνθήκες, δυνατότητες, σύμφωνα με τις επιταγές της ιατρικής επιστήμης».

Περαιτέρω, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 9 του νόμου 3418/2005 (Α' 287) «ο ιατρός οφείλει, σε κάθε περίπτωση επέλευσης έκτακτης ανάγκης ή μαζικής καταστροφής, ανεξαρτήτως της ένταξης του σε σχέδιο αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών, να προσφέρει τις ιατρικές υπηρεσίες του, έστω και χωρίς αμοιβή ή αποζημίωση».

Τέλος, κατά την παροχή πάσης φύσεως ιατρικών υπηρεσιών, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 3 του νόμου 3418/2005 (Α' 287), ο ιατρός ενεργεί με βάση την εκπαίδευση που του έχει παρασχεθεί κατά τη διάρκεια των προπτυχιακών του σπουδών, την άσκηση του για την απόκτηση τίτλου ιατρικής ειδικότητας και τη συνεχιζόμενη ιατρική του εκπαίδευση (περ. α), την πείρα και τις δεξιότητες που αποκτά κατά την άσκηση της ιατρικής (παρ. β) και τους κανόνες της τεκμηριωμένης και βασισμένης σε ενδείξεις ιατρικής επιστήμης (περ. γ).

Από το συνδυασμό των διατάξεων που παρατέθηκαν παραπάνω προκύπτουν τα ακόλουθα:

1. Οι κλινικές COVID – 19 λειτουργούν στο πλαίσιο της αναδιάρθρωσης του Παθολογικού Τομέα, σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 7 παρ. 4 του νόμου 2889/2001 (Α' 37) για τη βέλτιστη κάλυψη των ιδιαίτερων αναγκών νοσηλείας των ασθενών με COVID-19 και όχι ως αυτότελη τμήματα που απαιτούν αποτύπωση στον Οργανισμό των εκάστοτε Νοσοκομείων.

2. Προκειμένου να στελεχωθούν οι κλινικές COVID – 19, πραγματοποιούνται μετακινήσεις ιατρικού και λοιπού προσωπικού α) ενδονοσοκομειακά με απόφαση του Διοικητή του νοσοκομείου, β) μεταξύ νοσοκομείων που υπάγονται στη χωρική αρμοδιότητα της ίδιας Υ.Πε με απόφαση του Διοικητή της οικείας Υ.Πε και γ) από Φ.Π.Υ.Υ. μη πληττόμενης περιοχής σε Φ.Π.Υ.Υ. πληττόμενης περιοχής με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Υπηρεσιών Υγείας.

3. Οι ιατροί του δημοσίου συστήματος υγείας που μετακινούνται σε κλινικές COVID-19 έχουν ως δημόσιοι λειτουργοί πρωταρχική υποχρέωση να συμμορφώνονται με την

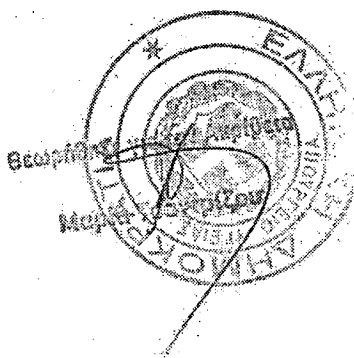
κείμενη νομοθεσία, όπως παρατίθεται ανωτέρω, και ειδικότερα με τις αποφάσεις μετακίνησης που τους αφορούν και εκδόθηκαν κατ' εφαρμογή της.

4. Επιπροσθέτως, από τις ρυθμίσεις του άρθρου 9 του νόμου 3418/2005 (Α' 287) που είναι σαφείς και δεν επιδέχονται περαιτέρω επεξηγήσεων απορρέει εξίσου η υποχρέωση των ιατρών, ανεξαρτήτως ειδικότητας, να παρέχουν τις υπηρεσίες τους για την καλύτερη λειτουργία των κλινικών COVID-19 και να συνδράμουν τους συναφούς ειδικότητας με το αντικείμενο ιατρούς που υπηρετούν σε αυτές, σε λειτουργικά θέματα των κλινικών, διαχειριστικά ζητήματα ασθενών, καθώς και επιστημονικά και ιατρικά ζητήματα συναφή με την ειδικότητά τους.

5. Το εύρος της εμπλοκής των ιατρών που μετακινούνται σε κλινικές COVID-19 στην παροχή ιατρικών υπηρεσιών καθορίζεται από την κλινική πείρα και πρακτική τους, την εκπαίδευση που έχει παρασχεθεί κατά τη διάρκεια των προπτυχιακών σπουδών του, την άσκηση για την απόκτηση του τίτλου ιατρικής ειδικότητας και τη συνεχιζόμενη ιατρική τους εκπαίδευση.

6. Η άρνηση παροχής ιατρικών υπηρεσιών από τους ιατρούς που μετακινούνται δεν δικαιολογείται για λόγους σχετιζόμενους με την ειδικότητά τους και η επίκλησή τέτοιων λόγων αντιβαίνει στη σαφή νομική υποχρέωση που απορρέει από τις προβλέψεις του άρθρου 9 του νόμου 3418/2005 (Α' 287) και τον λειτουργηματικό χαρακτήρα της άσκησης της ιατρικής.

Επισημαίνεται δε ότι συστάσεις και παρατροπές συλλογικών φορέων περί δήθεν έλλειψης νομικής υποχρέωσης των μετακινούμενων ιατρών δεν ανταποκρίνονται στην ηθική και δεοντολογική επιταγή προσφοράς προς τους πασχόντες συνανθρώπους και προστασίας του υπέρτατου αγαθού της ανθρώπινης ζωής ούτε στις σχέσεις αλληλεγγύης και συνεργασίας που πρέπει να καλλιεργούνται μεταξύ συναδέλφων.

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ